

Okleveles könyvvizsgálói képesítés Közgazdaságtan és pénzügyek írásbeli vizsga

A sorozat

MEGOLDÁSOK

2018. január 24.

A megoldáshoz rendelkezésre álló idő: 180 perc

Használható segédeszközök: nem programozható számológép
jelenérték-táblázatok (helyszínen kapják)

I. Karikázza be a helyes válasz betűjelét a tesztkérdéseknél!

Mindig csak egy helyes válasz van.

Értékelés: – a helyes megjelölés 2-2 pont

– ha nem jelölt meg semmit = 0 pont

– a helytelen megjelölés –1 pont

	Elérhető:	Elért pontszám:
1.-20.	40 pont	

II. Fejtse ki a kérdésekre adott választ!

	Elérhető:	Elért pontszám:
21.	10 pont	
22.	10 pont	
Összesen	20 pont	

III. Válaszolja meg, illetve számolja ki a feladatokat két tizedesre!

	Elérhető:	Elért pontszám:
23.	8 pont	
24.	9 pont	
25.	6 pont	
26.	7 pont	
27.	10 pont	
Összesen	40 pont	

Elfogadáshoz szükséges pontszám: 60 pont	Összes elérhető pontszám: 100 pont	Összes elért pontszám:
--	------------------------------------	------------------------

Pótlapok száma:

Minősítés:

Budapest, 2018. január 24.

Javította:

I. Karikázza be a helyes válasz betűjelét a tesztkérdéseknél!

Elérhető összesen: 40 pont

A1.	c	61., 62. o.
A2.	c	228. o.
A3.	b	85. o.
A4.	c	216.- 217. o.
A5.	a	300. o.
A6.	b	31. o.
A7.	a	164.- 171. o.
A8.	d	87. o.
A9.	a	260. o.
A10.	c	139.,140. o.
A11.	d	115. o.
A12.	a	102. o.
A13.	d	70., 71. o.
A14.	b	158., 159. o.
A15.	c	104. o.
A16.	b	136., 137. o.
A17.	a	198., 199. o.
A18.	d	45. - 47. o.
A19.	d	89. - 91. o.
A20.	d	25.-27. o.

(A megoldásokban oldalhivatkozások a Pénzügyi ismeretek MKVK 2010. szerint)

A1. A jegybanki monetáris politika direkt eszközei közé tartoznak

- I. a repó ügyletek.
- II. a kötelező tartalékráta szabályozása.
- III. a kamatplafon meghatározása.
- IV. a swap ügyletek.

- a) Kizárólag I., III.
- b) Kizárólag I., IV.
- c) Kizárólag II., III**
- d) Kizárólag II., IV.

2 pont

A2. A következő felsorolásból válassza ki azt a mutatót, melyet statikus beruházás-gazdaságossági számításához használnak!

- a) Nettó jelenérték-számítás
- b) Belső kamatláb-számítás
- c) Egyszerű megtérülési idő**
- d) Jövedelmezőségi index

2 pont

A3. Jelölje meg az önkormányzatok gazdálkodására vonatkozó HELYES megállapításokat!

- I. Költségvetési bevételeivel, kiadásaival önállóan gazdálkodik.
- II. Költségvetése az államháztartás része.
- III. Költségvetése az állami központi költségvetés része.
- IV. Saját tulajdonnal rendelkezik.

- a) Kizárólag I., IV.
- b) Kizárólag I., II., IV.**
- c) Kizárólag I., III., IV.
- d) Mind a négy.

2 pont

A4. A finanszírozási pénzáram

- I. a reál- és pénzügyi eszközök vásárlása és eladása során generált pénzáram.
- II. magában foglalja az adózott profitot, az amortizációt, a pénzmozgással nem járó forgóeszközben és rövid lejáratú kötelezettségben bekövetkező változásokat.
- III. magában foglalja a rövid és hosszú lejáratú kötvények, részvények kibocsátásával bevont pénzáramokat, az osztalékfizetést, a kibocsátott kötvények és részvények visszavásárlását.
- IV. része a cash flow-nak.

- a) I.,II.
- b) I.,IV.
- c) **III., IV**
- d) II.,III.

2 pont

A.5 Az egyéves hitelek kamatlába 10,5%, a kétéveseké 11%.

Mekkora az egy év múlva kezdődő, egyéves hitelek határidős kamatlába?

- a) **11,5%**
- b) 4,5%
- c) 10,3%
- d) 10%

2 pont

A6. A következő állítások közül melyik IGAZ?

A monetáris mérleg

- a) tartalmazza az összes gazdasági szereplőnél lévő pénzmennyiséget.
- b) **a bankrendszer egyes tagjainak követeléseit és tartozásait konszolidáltan mutatja.**
- c) tartalmazza az államnál lévő pénzmennyiséget is.
- d) kizárólag a jegybanknál lévő pénzmennyiséget tartalmazza.

2 pont

A7. Mely állítások IGAZAK a kötvények és a részvények árazására?

- I. A diszkontpapír névleges kamatlába 0%, hozama kizárólag árfolyamnyereségből származik.
- II. Ha a vállalatnál kifizetett $DIV = EPS$, akkor a PVGO értéke 0.
- III. A kötvény nettó és bruttó árfolyama közvetlenül a kamatfizetés után a kamatszelvény összegével egyenlő.
- IV. Ha a részvény várható sajáttőke-arányos eredménye nagyobb, mint az osztalék-kifizetési rátája, akkor pozitív a PVGO értéke.

a) Kizárólag I., II.

b) Kizárólag III., IV.

c) Kizárólag I., II., III.

d) I., II., III., IV.

2 pont

A8. Az alábbi, az adórendszerre vonatkozó állítások közül melyik HAMIS?

- a) A politikai felelősség elve azt jelenti, hogy adót kivetni csak törvényi felhatalmazással lehet.
- b) Az arányos adóviselés elve szerint az adóalanyokat a fizetőképességük szerint kell adóztatni.
- c) A haszonelv alapján a gazdasági szereplőket a rájuk jutó hasznok alapján kell adóztatni.
- d) **A hatékonyság elve szerint az adórendszernek hatékonyan alkalmazkodnia kell a változó gazdasági viszonyokhoz.**

2 pont

A9. Melyik állítás(ok) IGAZ(AK) a ROE mutatóra?

- I. Kiszámítható a ROA mutató és a vagyon-multiplikátor szorzataként
- II. Célja az adózott eredmény hatékonyságának kifejezése
- III. A mutató magas értéke kivétel nélkül mindig biztató jelzés.
- IV. A mutató értékénél az eszközök értékelése, átértékelése okozhat jelentős torzulást.

a) Kizárólag I.

b) Kizárólag I., II.

c) Kizárólag II., III

d) I., II., IV.

2 pont

A10. Mely állítások HAMISAK a származtatott termékekkel kapcsolatban?

- I. A swap- vagy csereügyletek két értékpapír cseréjét jelentő ügyletek.
- II. Shortnak (rövidnek) nevezünk egy pozíciót, ha az adott termék áremelkedése növeli, és longnak (hosszúnak), ha az adott termék áremelkedése csökkenti a vagyonunkat.
- III. A befektetési motivációk közül a hedge célja egy nyitott pozíció bezárása.
- IV. Az arbitrázs egy zárt pozíció felvétele.

- a) Kizárólag I., III., IV.
- b) Kizárólag III., IV.
- c) Kizárólag I., II.**
- d) Kizárólag I., II., IV.

2 pont

A11. Mely állítások HAMISAK a szavatoló tőkére vonatkozóan?

- I. Kizárólag a szavatoló tőke vonható be a hitelintézet kötelezettségeinek kielégítésébe.
- II. A szavatoló tőke három elemből tevődik össze: alapvető-, járulékos- és kiegészítő tőkeelemből.
- III. A bank szavatoló tőkéje biztosítja a biztonság elvének érvényesülését.
- IV. A szavatoló tőke kizárólagosan a bank saját tőkéjéből áll.

- a) Kizárólag II., III.
- b) Kizárólag II., IV.
- c) Kizárólag II., III., IV.
- d) Kizárólag I., IV.**

2 pont

A12. A dollár prompt árfolyama 200 Ft, a dollár egyéves kamatlába 3%, a forinté 7%. Mekkora a reális egyéves határidős dollár-árfolyam?

- a) 192,52 Ft
- b) 214,00 Ft
- c) 206,00 Ft
- d) 207,77 Ft**

2 pont

A13. Melyek az Európai Unió főbb kiadási csoportjai?

- I. Mezőgazdasági
- II. Külpolitikai
- III. Strukturális
- IV. Belső politikai
- V. Adminisztrációs kiadások.

- a) Kizárólag I., IV., V.
- b) Kizárólag II., III., V.
- c) Kizárólag I., II., III.
- d) **Mind az öt.**

2 pont

A14. Melyik állítás HAMIS a hozamgörbékkel kapcsolatban?

- a) Az ÁKK által közölt adatok az állampapírok IRR-jét mutatják.
- b) **Normális körülmények között vízszintes hozamgörbe érvényes.**
- c) Az alacsonyabb inflációs várakozások csökkenő hozamgörbét indokolnak.
- d) A likviditás-preferencia emelkedő hozamgörbét indokol.

2 pont

A15. Mi a különbség a BZSR és a VIBER között?

- a) A VIBER-t jutalékulven, a BZSR-t a bankok által összeadott alapból finanszírozzák.
- b) A BZSR hitelt vagy pénzügyi garanciát is tud nyújtani a benne résztvevőknek, míg a VIBER nem.
- c) **A BZSR tömeges, általában kisösszegű tételek, a VIBER gyors, nagyösszegű tételek kiegyenlítésének eszköze.**
- d) A BZSR-t tőzsdei, a VIBER-t bankközi elszámolásra használják.

2 pont

A16. Hogyan NEM lehet megadni a tőzsdei megbízási árat?

- a) Piaci ár.
- b) **Az elérhető legjobb ár.**
- c) Átlagár
- d) Küszöbár.

2 pont

A17. Melyik állítás IGAZ a felosztó - kirovó nyugdíjrendszerre?

- I. A dolgozó egy meghatározott ideig köteles teljesíteni a befizetéseket, amelyből és amelynek kamataiból fizeti a rendszer a saját nyugdíját.
- II. A biztosítási év alatt befolyt járulékbefizetéseket a megállapított nyugdíjszabályok teljes egészében szétosztják a biztosítottak között.
- III. A nyugdíj kifizetéseket a folyó járulékbefizetésekből teljesítik, de minden biztosítottól egyedi tőkefedezeti számlát vezetnek, és a nyugdíjat a számlán jóváírt összeg alapján számítják ki.
- IV. Az inaktívak nyugdíját az aktív dolgozók hitelezik meg.

- a) **IV.**,
- b) I.,IV.,
- c) III.,
- d) II.,IV.

2 pont

A18. Az infláció egyértelmű gazdasági hatásai:

- I. Drasztikusan csökken a fogyasztás, mivel a gazdaság egyes szereplői a magas árak miatt egyáltalán nem vásárolnak.
- II. Növekszik a beruházás, mert a gazdasági szereplők inkább az elkövetkezendő nehezebb időkre tartalékolnak.
- III. Jövedelem-újraelosztást végez az infláció a gazdaság szereplői között.
- IV. Az infláció csökkenti a beruházási kedvet.

- a) Kizárólag I., IV.
- b) Kizárólag I., II.
- c) Kizárólag II., III.
- d) **Kizárólag III., IV.**

2 pont

A19. Az alábbiak közül melyik tekinthető államadósságnak? Ha a központi költségvetés értékpapírjait

- I. nemzetközi alapok
- II. más kormányok
- III. belföldi üzleti bankok
- IV. társadalombiztosítási alapok vásárolják meg.

- a) Kizárólag III. és IV.
- b) Kizárólag I. és II.
- c) Kizárólag I., II. és III.
- d) Mind a négy.**

2 pont

A20. Egy gazdaságban adott évben a háztartások 500 egységet fogyasztottak, a vállalatok 300 egységet ruháztak be, a kormányzati kiadások 200. Az export 500, az import 400 egység. Mekkora a tárgyévi GDP?

- a) 700.
- b) 600
- c) 900.
- d) 1100.**

2 pont

II. Fejtse ki a kérdésekre adott választ!

Elérhető: 20 pont

A21. Ismertesse az államháztartás funkcióit!

8 pont

Megoldás: MKVK Pénzügyi ismeretek 2010. 74. -75. oldal

Allokációs funkció:

Minden olyan kormányzati tevékenység összessége, amely az előállított termékek és szolgáltatások mennyiségét és minőségét befolyásolja.

Oka(i): piaci elégtelenség, piaci kudarcok,

(1 pont)

Tényezői:

- közjavak termelése,
- külső gazdasági hatások (externáliák) kezelése, pl. környezetkárosítás,
- meghatározott monopolhatások mérséklése, kartelltilalom,
- irányított elosztású javak.

(1 pont)

Újraelosztási funkció:

Funkcionális jövedelemelosztás: A piacgazdaságban a jövedelmek elosztása az egyes egyéneknek a termeléshez való hozzájárulásán alapul; a termelési tényezők tulajdonosai annak arányában kapnak jövedelmet, amilyen arányban hozzájárulnak a termékek létrehozásához.

Hatásai:

pozitívak

elősegíti

- a termelésnek a kereslethez való igazodását,
- a termelési tényezők meghatározott felhasználását, amely a kereslet megfelelő kielégítését eredményezi.

(1 pont)

negatívak

- a társadalom jelentős rétegeinek elszegényedéséhez vezethet,
- társadalmi feszültségek keletkezhetnek,
- a gazdasági folyamatok zavartalanságát veszélyeztetheti.

(1 pont)

Eszközei:

Direkt eszközök

- adózás,
- transzferek kifizetése

(1 pont)

Indirekt eszközök

- közjavak fogyasztása

– közösségi fogyasztás

(1 pont)

Stabilizációs funkció:

Az összgazdasági folyamatok szabályozására irányul.

(0,5 pont)

Célok:

- teljes foglalkoztatás,
- árstabilitás,
- költségvetés egyensúlya,
- külgazdasági egyensúly.

(1 pont)

Eszközei:

- Kereslet,
- Kínálat.

(0,5 pont)

A22. Ismertesse a gazdasági átvilágítás problémakörének következő részeit!

(12 pont)

a) Milyen információs forrásokra épül?

b) A saját tőke értékelésénél milyen problémákra figyelne?

c) Az aránymutatók értékelésénél milyen lényeges elveket venne figyelembe?

d) Milyen mutatókkal mérné a jövedelmezőséget?

Megoldás: MKVK Pénzügyi ismeretek 2010. 12. fejezet

a)

Belső források (pénzügyi beszámoló, mérleg, eredmény-kimutatás, cash flow kimutatás, analitikus nyilvántartások, leltárok, főkönyvi kivonat)

Külső források: benchmark, versenytársak adatai

(2 pont)

b)

Jegyzett tőkénél ne legyen kisebb a saját tőke.

Mérlegelendő, hogy mennyi a tulajdonosok befizetése, mennyi az apport.

Értékelési tartalék lehet szubjektív.

Lekötött tartalék az eredménytartalékból és a tőketartalékból, biztonsági szerep.

Óvatossági elv: (szűkített saját tőke) Saját tőke – lekötött tartalék – értékelési tartalék **(3 pont)**

c)

Minél komplexebb legyen az értékelés.

Szükséges megkülönböztetni a releváns eredményeket.

Egyszeri, véletlen hatásokat el kell különíteni.

Lényeges a relatív és abszolút változások összevetése.

A feltűnően magas és alacsony értékeket ellenőrizni kell.

Egymásnak megfelelő pénzügyi aránymutató, számláló és nevező használata.

Iparági, nemzeti összehasonlíthatóság vizsgálata.

(3 pont)

d)

ROE = adózott eredmény / saját tőke

ROA = adózott eredmény / összes eszköz (vagy adózott eredmény + kamatfizetés)
vagy EBIT / összes eszköz

ROS = adózott eredmény / nettó árbevétel + egyéb árbevételek
(vagy üzemi tevékenység eredménye)

Élőmunka jövedelmezősége: adózott eredmény / személyi ráfordítások (vagy átlagos
állományi létszám) (4 pont)

III. Válaszolja meg, illetve számolja ki a feladatokat két tizedesre!

Elérhető: 40 pont

A.23. Egy vállalkozás jövőbeni működéséhez 7,5 M Ft beruházás szükséges, ami azután 20 éven át évi 2 M Ft adózott pénzáramlást biztosít. Az elvárt hozam 20%.

Feladat:

8 pont

Számítsa ki a vállalkozás

- a) nettó jelenértékét,**
- b) jövedelmezőségi indexét,**
- c) belső megtérülési rátáját,**
- d) diszkontált megtérülési idejét!**

Megoldás:

a)

$$\text{NPV} = -7,5 \text{ M Ft} + 2 \text{ M Ft} \times \text{AF} (t=20 \text{ év}; r = 20 \%) = -7,5 \text{ M Ft} + 2 \text{ M Ft} \times 4,87 = +2,24 \text{ M Ft} \quad (2 \text{ pont})$$

b)

$$\text{PI} = \text{NPV} / |C_0| = 2,24 \text{ M Ft} / 7,5 \text{ M Ft} = 0,29 \cong 0,30 \quad (2 \text{ pont})$$

c)

IRR:

$$0 = -7,5 \text{ M Ft} + 2 \text{ M Ft} \times \text{AF} (t = 20 \text{ év}; \text{IRR} = ?)$$

$$\text{AF} = 3,75$$

$$\text{Az annuitástáblázat alapján: IRR} = 26,5 \% \quad (2 \text{ pont})$$

d)

$$\text{Diszkontált megtérülési idő: } 7,5 \text{ M Ft} = 2 \text{ M Ft} \times \text{AF} (t = ?; r = 20 \%)$$

$$\text{AF} = 3,75 \quad \text{Az annuitástáblázat alapján: } t = 8 \text{ év} \quad (2 \text{ pont})$$

A.24. Egy kötvény konstrukciója a következő:

- névérték 10.000 Ft,
- az éves névleges kamatláb 10%.

A kötvény törlesztésére a két utolsó évben, 50-50%-os arányban kerül sor.

A kötvény hátralévő futamideje 4 év, az idén esedékes kamatokat tegnap fizették ki.

A piacon az elvárt hozam évi 8 %.

Feladat:

9 pont

- a) Írja fel a kötvény hátralévő pénzáramlását!
- b) Mekkora a kötvény elméleti bruttó és nettó árfolyama?
- c) Hogyan nézne ki a kötvény pénzáramlása, ha annuitással fizetne 4 év alatt, szintén 10%-os éves névleges kamatlábbal?
- d) Milyen áron juthatna most hozzá az annuitásos kötvényhez a piacon?
- e) Magyarázza meg, miért térnek el a b) és d) pontban kapott árak 100%-tól!

Megoldás:

- a) Hátralévő pénzáramlás: $C_1=1\,000$; $C_2=1\,000$; $C_3=6\,000$; $C_4=5\,500$ (2 pont)
- b) $B^0 = N^0 = 1\,000 \times PVIF_{8;1} + 1\,000 \times PVIF_{8;2} + 6\,000 \times PVIF_{8;3} + 5\,500 \times PVIF_{8;4}$
 $B^0 = N^0 = 1\,000 \times 0,926 + 1\,000 \times 0,857 + 6\,000 \times 0,794 + 5\,500 \times 0,735 =$
 $10\,589,5 \text{ Ft} \Rightarrow 105,89\%$ (2 pont)
- c) $C = 10\,000 / PVIFA_{(10; 4)} = 10\,000 / 3,170 = 3\,154,57 \text{ Ft / év}$ (2 pont)
- d) $PV_4 = 3\,154,57 \times PVIFA_{(8; 4)} = 3\,154,57 \times 3,312 = 10\,447,94 \text{ Ft}$ (2 pont)
- e) A kapott árak 100%-tól való eltérés oka: r kisebb k-nál. (1 pont)

A.25. Az egy-, két- és hároméves kockázatmentes diszkontpapírok árfolyama rendre 89,29%, 78,31% és 67,50%.

Feladat:

6 pont

a) Mekkora a hozamgörbe egy, két- és hároméves pontjának értéke?

b) Milyen jellegű a hozamgörbe?

c) Mekkora az egy év múlva és a két év múlva kezdődő, egyéves forward hozamok értéke?

Megoldás:

a) 12%; 13%; 14% (3 pont)

b) Emelkedő (feltehetően normális) (1 pont)

**c) $1,13^2 / 1,12 - 1 = 14\%$
 $1,14^3 / 1,13^2 - 1 = 16\%$** (2 pont)

A.26. Számítsa ki, hogy egy adott részvénynek mekkora az árfolyama (P_0) és a kockázata (β), ha

- a kockázatmentes kamatláb (r_f) **6%**
- a piaci portfolió várható hozama (r_m) **8%**
- az osztalék várható növekedési üteme (g) **3%**
- a részvény elvárt hozama (r) **10%**

A részvény tegnap 400 Ft osztalékot fizetett ki.

Feltételezzük, hogy a CAPM- modell feltételei teljesülnek.

7 pont

Megoldás:

$$P_0 = \text{DIV}_0(1+g) / r - g$$

$$P_0 = 400 \frac{1 + 0,03}{r - g} = 400 \frac{1,03}{0,07} = 5\,885,71 \text{ Ft}$$

(3 pont)

$$r = r_f + \beta (r_m - r_f)$$

$$\beta = \frac{r - r_f}{r_m - r_f} = \frac{10\% - 6\%}{8\% - 6\%} = 2$$

(4 pont)

A.27. Egy részvénytársaság új üzem létrehozását tervezi, ehhez 800 M Ft azonnali beruházásra van szükség. Az üzemet 3 évig fogják működtetni, a 4. év elején várhatóan 650 M Ft készpénzért egyben értékesítik. A tárgyi eszközök után évi 10% értékcsökkenés számolható el. A vállalat nyereségét 16% azonnal fizetendő adó terheli. Az előrejelzés szerint a várható bevétel az első évben 300 M Ft, ami a következő 2 évben évente 50 M Ft-tal növekszik. A projekt indulásakor alapanyagokat is be kell szerezni, 40 M Ft értékben. A nettó forgótőke állomány az első, a második és a harmadik év végén az adott évben elért árbevétel fele. A részvénytársaság a projekt befejeztével fölöslegessé váló forgóeszközöket a 4. évben könyv szerinti értéken értékesíti, a projekttel kapcsolatos szállítói tartozásait maradéktalanul visszafizeti.

Feladat:

Írja fel a projekt pénzáramlásait! Az évközi pénzáramlásokat az adott év végén vegye figyelembe!

10 pont

Megoldás:

Az adó kiszámítása:

Év	0	1	2	3	4
Árbevétel		300	350	400	
Egyéb bevétel					650
Folyó költségek		-150	-175	-200	
Amortizáció		-80	-80	-80	
Maradványérték					-560
Adóalap		70	95	120	90
Adó 16 %		11,2	15,2	19,2	14,4

Pénzáramlás kiszámítása:

Év	0	1	2	3	4
Árbevétel		300	350	400	
Egyéb bevétel					650
Folyó költségek		-150	-175	-200	
Adó		-11,2	-15,2	-19,2	-14,4
Nettó forgótőke vált.	-40	-110	-25	-25	+200
Beruházás	-800				
Nettó pénzáramlás	-840	28,8	134,8	155,8	835,6

Pontozás:

Adóalap	(3 pont)
Utolsó év egyéb tevékenység eredménye	(2 pont)
Nettó forgótőke változása	(2 pont)
Egyéb tételek, cash flow	(3 pont)